

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียน โรงเรียนบ้านสาวิทยาธรรม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูล
2. ขั้นตอนดำเนินการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยดังต่อไปนี้

1. กลุ่มผู้ร่วมวิจัย จำนวน 9 คน ประกอบด้วย

1.1 ผู้วิจัย

1.2 ครูผู้สอน จำนวน 8 คน

2. นักเรียนกลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 126 คน

ประกอบด้วย

2.1 นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	จำนวน 40 คน
2.2 นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	จำนวน 42 คน
2.3 นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	จำนวน 44 คน
3. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 135 คน ประกอบด้วย
 - 3.1 ผู้อำนวยการโรงเรียน
 - 3.2 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 14 คน
 - 3.3 นักเรียนจำนวน 60 คน
 - 3.4 ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 60 คน ซึ่งเป็นผู้ปกครองนักเรียนในข้อ 3.3

ผู้ปกครองนักเรียนจำนวน 60 คน คือผู้ปกครองนักเรียนในหมู่บ้านเขตพื้นที่บริการ ประกอบด้วย บ้านสาหมูที่ 7 จำนวน 20 คน หมู่ที่ 14 จำนวน 15 คน หมู่ที่ 17 จำนวน 15 คน บ้านคงอัครหมู่ที่ 9 จำนวน 10 คน

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) เพื่อดำเนินการพัฒนาพฤติกรรมความมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนบ้านสาวิทยาธรรม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ผู้วิจัยได้นำหลักการและขั้นตอนตามแนวคิดของ Kemmis and Mc Taggart (ประวิต เอราวรรณ์, 2545 : 142) เป็นกระบวนการในการดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย ขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

1. การวางแผน (Planning)
2. การปฏิบัติการ (Action)
3. การสังเกตการณ์ (Observation)
4. การสะท้อนผลการปฏิบัติ (Reflection)

รายละเอียดของการดำเนินงานตามกระบวนการ PAOR ตามวงรอบที่ 1 มีดังนี้

1. การวิจัยขั้นวางแผน (Planning) ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1.1 ศึกษาวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพฤติกรรมความมีวินัยของนักเรียน

1.2 ประชุมครูและผู้ปกครองนักเรียนเพื่อพัฒนาพฤติกรรมที่เป็นปัญหาด้านการขาดความมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนบ้านสาวิทยาธรรม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ที่ต้องรีบแก้ไขและพัฒนาอย่างเร่งด่วน

1.3 สัมภาษณ์จากผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหาร โรงเรียน หัวหน้างานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านสาวิทยาธรรม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

1.4 ประชุมสัมมนา วางแผนปฏิบัติการพัฒนาแต่งตั้งคณะทำงาน

1.5 แต่งตั้งคณะกรรมการ ติดตามและประเมินผลการพัฒนา จัดทำเอกสาร

การประเมิน

2. ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการพัฒนา (Action)

2.1 ดำเนินการพัฒนาพฤติกรรมความมีวินัยของนักเรียนด้านที่เป็นปัญหา

โดยการจัดกิจกรรมตามโครงการ ที่กำหนดไว้และสังเกตการณ์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

3. ขั้นที่ 3 ขั้นสังเกตการพัฒนา (Observation)

3.1 สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรมและการเข้าร่วมอบรมคุณธรรมความมีวินัย

4. ขั้นที่ 4 ขั้นสะท้อนผลการพัฒนา (Reflection)

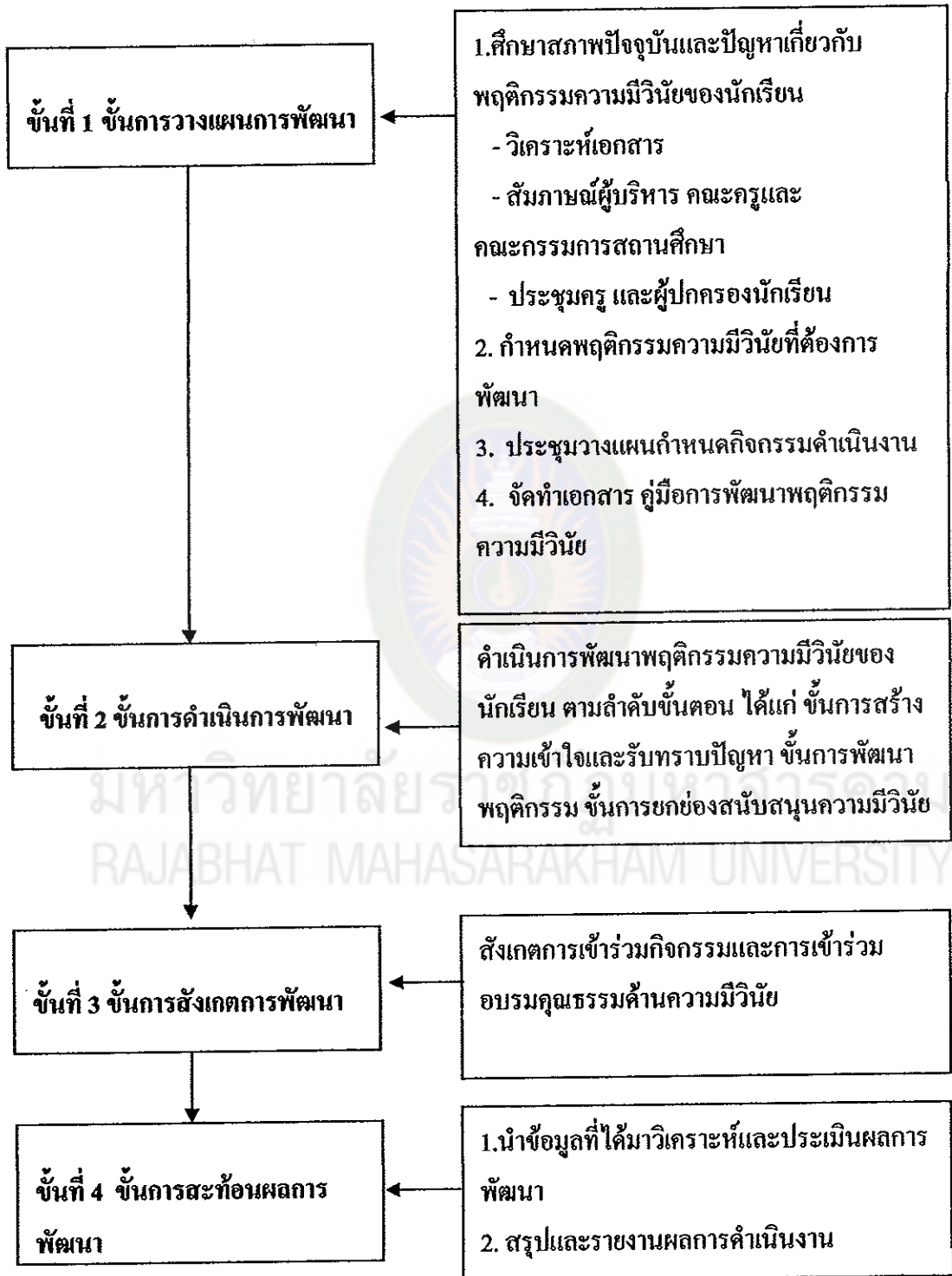
4.1 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และประเมินผลการพัฒนา

4.2 สรุปและรายงานผลการดำเนินงาน

สามารถแสดงได้ดังภาพที่ 1 ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาพที่ 1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

รายละเอียดในแต่ละขั้นตอนมีดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นวางแผนการพัฒนา (Planning)

1. ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมความมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนบ้านสาวิทยาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยใช้วิธีการดำเนินงาน ดังนี้

1.1 การศึกษาวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมความมีวินัยของนักเรียนที่จะบอกถึงสภาพปัจจุบันและปัญหาเกี่ยวกับความมีวินัยของนักเรียนในโรงเรียนบ้านสาวิทยาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ซึ่งได้แก่ธรรมนูญโรงเรียน แผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา 2553 เอกสารประจำตัวนักเรียน (ปพ.5) และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมด้านความมีวินัยของนักเรียน

1.2 การสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนบ้านสาวิทยาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน โดยใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ซึ่งได้เนื้อหากล่าวถึงสภาพปัจจุบันและปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมความมีวินัยของนักเรียน

1.3 การสัมภาษณ์คณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนบ้านสาวิทยาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ซึ่งได้มีเนื้อหากล่าวถึงสภาพปัจจุบัน และปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมความมีวินัยของนักเรียน

1.4 ประชุมคณะครูและผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนบ้านสาวิทยาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ซึ่งแจ้งเหตุผลของการพัฒนาพฤติกรรมความมีวินัยของนักเรียน ร่วมกันคิด วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ อภิปราย เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาพฤติกรรมความมีวินัยของนักเรียนในโรงเรียนบ้านสาวิทยาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ที่เป็นอยู่ ตลอดจนร่วมกันเสนอแนวทางปฏิบัติการที่เป็นไปได้สำหรับการพัฒนาพฤติกรรมความมีวินัยของนักเรียน

2. กำหนดพฤติกรรมความมีวินัยของนักเรียนที่ต้องการพัฒนา

3. ประชุมวางแผนกำหนดกิจกรรมดำเนินงานจัดให้มีการประชุมคณะครูในโรงเรียนทุกคน เพื่อวางแผนปฏิบัติการพัฒนาพฤติกรรมความมีวินัยของนักเรียน หลังจากที่ได้ดำเนินการในข้อ 1 แล้ว เพื่อร่วมกันดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้

3.1 กำหนดกระบวนการต่าง ๆ ที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาพฤติกรรมความมีวินัย

ของนักเรียนตามหัวข้อพฤติกรรมที่ต้องการพัฒนา โดยกำหนดกิจกรรมให้สอดคล้องกับงาน มีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ เพื่อนำมาดำเนินการต่อไป

3.2 ผู้รับผิดชอบโครงการที่กำหนดไว้ ร่วมกันจัดทำรายละเอียดของโครงการ เช่น ชื่อโครงการหรือกิจกรรม วัตถุประสงค์ เครื่องมือ แหล่งข้อมูล ผู้รับผิดชอบข้อมูล ระยะเวลาในการดำเนินงาน การติดตามประเมินผล มีการกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน ปรากฏผลดังในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ปฏิทินการปฏิบัติงาน โครงการพัฒนาพฤติกรรมความมีวินัยของนักเรียน

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	เครื่องมือ	แหล่งข้อมูล	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา
1.การสร้าง ความเข้าใจ และรับทราบ ปัญหา	เพื่อให้ให้นักเรียนเป็น ผู้มีระเบียบวินัยใน ด้าน 1. การตรงต่อเวลา 2. ระเบียบการแต่ง กาย	-	นักเรียน ผู้ปกครอง คณะครู	ครูที่ปรึกษา ครูทุกคน	9 พ.ย.53 – 5 มี.ค. 54
1.1โครงการ เยี่ยมบ้าน นักเรียน	เพื่อให้ให้นักเรียนเป็น ผู้มีระเบียบวินัยใน ด้าน การตรงต่อเวลา 1. ระเบียบการแต่ง กาย	สังเกต สัมภาษณ์ ประเมิน	นักเรียน ผู้ปกครอง คณะครู	ครูที่ปรึกษา	9 พ.ย.53 – 5 มี.ค. 54

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	เครื่องมือ	แหล่งข้อมูล	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา
2.การพัฒนา ให้นักเรียนมี ระเบียบวินัย	เพื่อให้นักเรียนเป็น ผู้มีระเบียบวินัยใน ด้าน 1. การตรงต่อเวลา 2. ระเบียบการแต่ง กาย	-	นักเรียน คณะครู	ครูทุกคน	9 พ.ย.53 – 5 มี.ค. 54
2.1 โครงการ อบรม คุณธรรม ความมีวินัย	เพื่อให้นักเรียนเป็น ผู้มีระเบียบวินัยใน ด้านการตรงต่อเวลา และระเบียบการแต่ง กาย	สังเกต สัมภาษณ์ ประเมิน	นักเรียน คณะครู	ครูทุกคน	9 พ.ย.53 – 5 มี.ค. 54
2.2 กิจกรรม คุณธรรม จริยธรรม3 นาที	เพื่อให้นักเรียนเป็น ผู้มีระเบียบวินัยใน ด้านการตรงต่อเวลา	สังเกต สัมภาษณ์ ประเมิน	นักเรียน คณะครู	ครูฝ่าย กิจการ นักเรียน	9 พ.ย.53 – 5 มี.ค. 54
2.7 ตรวจ ระเบียบการ แต่งกายของ นักเรียน	เพื่อให้นักเรียนเป็น ผู้มีระเบียบวินัยใน ด้านการแต่งกาย	สังเกต สัมภาษณ์ ประเมิน	นักเรียน คณะครู	ครูฝ่าย กิจการ นักเรียน	9 พ.ย.53 – 5 มี.ค. 54

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	เครื่องมือ	แหล่งข้อมูล	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา
3. การยกย่อง สนับสนุน ความมี ระเบียบวินัย	เพื่อให้นักเรียนเป็นผู้ มีระเบียบวินัยในด้าน การตรงต่อเวลาและ ระเบียบการแต่งกาย	สังเกต สัมภาษณ์ ประเมิน	นักเรียน คณะครู ผู้ปกครอง นักเรียน	ครูทุกคน	9 พ.ย.53 – 5 มี.ค. 54
3.1 โครงการ ประกวดคนดี มีวินัย	เพื่อให้นักเรียนเป็นผู้ มีระเบียบวินัยในด้าน การตรงต่อเวลาและ ระเบียบการแต่งกาย	สังเกต สัมภาษณ์ ประเมิน	นักเรียน คณะครู ผู้ปกครอง นักเรียน	ครูทุกคน	9 พ.ย.53 – 5 มี.ค. 54

4. ผู้เข้าร่วมประชุมร่วมกันจัดทำเอกสาร คู่มือการพัฒนาพฤติกรรมความมีวินัยของนักเรียน ได้แก่ กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินการพัฒนา กำหนดรูปแบบการติดตามและประเมินผล กำหนดบทบาทผู้ที่เกี่ยวข้อง กำหนดระยะเวลาในการติดตามและประเมินผล กำหนดบทบาทผู้ที่เกี่ยวข้อง กำหนดระยะเวลาในการติดตามและประเมินผล ตามมติของที่ประชุม

5. เสนอ โครงการต่อผู้บริหาร โรงเรียนเพื่อขออนุมัติดำเนินการ และออกคำสั่งแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบกิจกรรมต่าง ๆ

6. หลังจากดำเนินการในขั้นตอนต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของการดำเนินงานตามขั้นตอนต่าง ๆ และแก้ไขปรับปรุงในส่วนที่บกพร่องให้มีความสมบูรณ์ถูกต้อง

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการพัฒนา (Action)

คณะครูทุกคนในโรงเรียนปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ โดยเข้าร่วมโครงการพัฒนาพฤติกรรมความมีวินัยของนักเรียน ในวันที่ 9 พฤศจิกายน 2553 - 5 มีนาคม 2554 และเข้าร่วมอบรมคุณธรรมความมีวินัย ในวันที่ 22 มกราคม 2554 ที่วัดป่าพุทธมงคลบ้านหลุบ ตำบลหลุบ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้จัดให้มีการอบรมพัฒนาพฤติกรรมความมีวินัยของ

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 126 คน การอบรมพัฒนาพฤติกรรมความมีวินัย ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ติดต่อประสานงานกับวิทยากรเพื่อดำเนินการฝึกอบรมพัฒนาพฤติกรรมความมีวินัยของนักเรียน จำนวน 3 คน เป็นการอบรมพัฒนาพฤติกรรมความมีวินัยของนักเรียนตาม แผนพัฒนาพฤติกรรมความมีวินัยของนักเรียนตามปฏิทินการปฏิบัติงานที่กำหนดไว้ และ เพื่อให้นักเรียนเป็นผู้มีระเบียบวินัยแล้วนำผลการพัฒนาที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวันทั้งใน โรงเรียนและที่บ้านแล้วมีการติดตามและประเมินผลงานตามระบบที่กำหนดไว้

ขั้นที่ 3 ขั้นสังเกตการพัฒนา (Observation) ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. สังเกตการเข้าร่วมและการให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมของกลุ่มเป้าหมาย ตามโครงการที่จัดทำขึ้น ดังนี้

1.1 การฝึกอบรม ประกอบด้วย กิจกรรมอบรมคุณธรรมความมีวินัยดำเนินการในวันที่ 22 มกราคม 2554

1.2 การส่งเสริมให้นักเรียนมีระเบียบวินัย ประกอบด้วย การสอนสอดแทรกในรายวิชาต่าง ๆ การอบรมหน้าเสาธง กิจกรรมการเดินแถว กิจกรรมการตรวจเครื่องแต่งกายนักเรียน ดำเนินการระหว่างวันที่ 9 พฤศจิกายน 2553 – 5 มีนาคม 2554

ขั้นที่ 4 ขั้นสะท้อนผลการพัฒนา (Reflection)

ขั้นสะท้อนผลเป็นการติดตามและประเมินผลการพัฒนาพฤติกรรมความมีวินัยของนักเรียนตามหัวข้อที่กำหนดขึ้นจากมติที่ประชุม โดยมีการสะท้อนผลหลังการปฏิบัติงาน ลักษณะผสมผสานเป็นวงจรตามกระบวนการวิจัยปฏิบัติการ PAOR นั่นคือ Planning (การวางแผน) Action (การปฏิบัติตามแผน) Observation (สังเกตตรวจสอบ) และ Reflection (ให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อการปรับปรุงแก้ไขหรือพัฒนาให้ดีขึ้น) โดยให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกัน วิพากษ์วิจารณ์เพื่อหาข้อบกพร่อง แก้ไข ปรับปรุง เพื่อเข้าสู่วงจรการพัฒนาต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการพัฒนาพฤติกรรมความมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนบ้าน
สาวิทยาธรรม์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลพฤติกรรมความมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนบ้านสา
วิทยาธรรม์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 มีดังนี้

1. แบบสังเกตพฤติกรรมด้านความมีวินัยของนักเรียน
2. แบบประเมินพฤติกรรมด้านความมีวินัยของนักเรียน
3. แบบสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการวิจัย มีดังนี้
 - 3.1 แบบสัมภาษณ์นักเรียน
 - 3.2 แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครอง
 - 3.3 แบบสัมภาษณ์ครูผู้สอน

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. แบบสังเกตพฤติกรรมความมีวินัยของนักเรียนเป็นเครื่องมือที่ใช้รวบรวม
ข้อมูลจากการสังเกตพฤติกรรมการแสดงออกของนักเรียน โดยให้ผู้สังเกตพฤติกรรมของ
นักเรียนทุกครั้งที่มีการแสดงพฤติกรรม ผู้ใช้แบบสังเกตและบันทึกพฤติกรรม คือครูประจำชั้น
และครูผู้สอน ผู้วิจัยศึกษาขั้นตอนการสร้างจากวารุ เพ็งสวัสดิ์. (2544 : 105) และวัลภา
จันทร์เพ็ญ. (2545 : 149-157) โดยมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1.1 กำหนดจุดมุ่งหมาย ดังนี้

1.1.1 เพื่อสร้างแบบสังเกตและบันทึกพฤติกรรมที่วัดพฤติกรรมจากการ
สังเกตได้ตรงกับความเป็นจริง

1.1.2 เพื่อหาคุณภาพของแบบสังเกตและบันทึกพฤติกรรม

1.2 รวบรวมความคิดเห็นของครูผู้สอนและครูที่ปรึกษาประจำชั้นนักเรียน
ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ว่าควรกำหนดการแสดงพฤติกรรมใดบ้างที่เป็นลักษณะพฤติกรรมที่
พึงประสงค์ที่ต้องการสังเกต ซึ่งเครื่องมือในการสังเกตนี้ ผู้บันทึก คือครูประจำชั้นและ
ครูผู้สอนของนักเรียน

1.3 กำหนดรายการพฤติกรรมที่เป็นองค์ประกอบของพฤติกรรมความมีวินัย
ของนักเรียนที่ต้องการสังเกต นำมาจัดกิจกรรมทำเป็นตารางบันทึก ซึ่งประกอบด้วยพฤติกรรม
การกระทำ ดังนี้

1.3.1 การตรงต่อเวลา

1.3.2 ระเบียบการแต่งกาย

1.4 ลักษณะของแบบสังเกตพฤติกรรมและวิธีการประเมิน

ลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบสังเกตและบันทึกพฤติกรรมที่มีโครงสร้าง (Structural Observation) โดยกำหนดพฤติกรรมที่จะทำการสังเกตไว้เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ซึ่งพฤติกรรมที่ต้องการสังเกตไว้ตามลำดับเหตุการณ์และสถานที่สังเกต แล้วให้ผู้สังเกตทำเครื่องหมาย “✓” หรือ “X” เมื่อพฤติกรรมนั้นเกิดขึ้นหรือไม่เกิดขึ้น

1.5 การหาคุณภาพของเครื่องมือ

ความเที่ยงตรงของแบบสังเกตและแบบบันทึกพฤติกรรมความมีวินัยให้ผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษาวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาแต่ละคุณลักษณะที่กำหนด จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ เพื่อให้มีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญจำนวน 4 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

1. นายบรรจง สุธชาติ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านสาวิทยาธรรม์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 วุฒิกศ.ม. สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม

2. นางประคอง จุลสอน ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านสาวิทยาธรรม์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 วุฒิกการศึกษา ค.ม. (สาขาวิจัยและประเมินผลทางการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

3. นายประสงค์ สกุดซึ้ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านแกวิทยา ค.ม. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 วุฒิกการศึกษา ค.ม. (สาขาวิจัยและประเมินผลทางการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

4. นางรักชนก โพธิ์สก ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนพินิจราษฎร์บำรุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 วุฒิกการศึกษา ค.ม. (สาขาวิจัยและประเมินผลทางการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

2. แบบประเมินพฤติกรรมความมีวินัยของนักเรียน

แบบประเมินพฤติกรรมความมีวินัยของนักเรียนเป็นเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล โดยให้นักเรียนประเมินตนเอง เมื่อจบแต่ละวงจรของการพัฒนา แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบประเมินพฤติกรรมความมีวินัยของนักเรียน โรงเรียน โรงเรียนบ้านสาวิทยาสรรพ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ที่กำหนดไว้ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการพัฒนาพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open3ended) เป็นข้อคำถามที่

ให้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาพฤติกรรมความมีวินัยของตนเองได้อย่างเต็มที่

แบบประเมินพฤติกรรมความมีวินัยของนักเรียน มีขั้นตอนในการสร้างแบบประเมิน ดังนี้

1. กำหนดขอบข่ายข้อคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมความมีวินัยของนักเรียน
2. กำหนดขอบข่ายของคำถามให้ครอบคลุมขอบข่ายของพฤติกรรมด้านความมีวินัยแล้วดำเนินการสร้างข้อคำถามขอบข่าย โครงสร้างของเกณฑ์การประเมิน โดยให้นักเรียนประเมินตนเองว่าได้กระทำพฤติกรรมมากน้อยในระดับใด จากมาตราประมาณค่า 5 ระดับ คือ ปฏิบัติมากที่สุด ปฏิบัติมาก ปฏิบัติปานกลาง ปฏิบัติน้อย ปฏิบัติน้อยที่สุด การตรวจสอบผลการตอบให้คะแนนเป็น 5,4,3,2 และ 1 คะแนนในข้อที่เป็นพฤติกรรมเชิงบวกและถ้าพฤติกรรมเชิงลบให้คะแนนเป็น 1,2,3,4 และ 5 ตามลำดับ

3. นำแบบประเมินพฤติกรรมความมีวินัยของนักเรียนที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะ

4. ปรับปรุงแบบประเมินตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัยเสนอแนะ แล้วนำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

5. นำแบบประเมินพฤติกรรมความมีวินัยของนักเรียนมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปให้คณะกรรมการปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง

6. จัดพิมพ์แบบประเมินพฤติกรรมฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนที่ทำการวิจัยต่อไป

3. แบบสัมภาษณ์นักเรียน เป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 เป็นแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างแน่นอน (Structured Interview) มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

3.1 กำหนดขอบข่ายของพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยของนักเรียนที่จะใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 สร้างแบบสัมภาษณ์ โดยศึกษาจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.3 นำแบบสัมภาษณ์เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญเพื่อขอคำแนะนำ และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3.4 หากคุณภาพเครื่องมือ โดยการวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา จัดพิมพ์และนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลนักเรียนที่วิจัยต่อไป

4. แบบสัมภาษณ์ครู เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นของครูผู้สอน เป็นแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างแน่นอน (Structured Interview) มีขั้นตอนการสร้างเช่นเดียวกับข้อ 4.1 – ข้อ 4.4

5. แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครอง เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 เป็นแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างแน่นอน (Structured Interview) มีขั้นตอนการสร้างเช่นเดียวกับข้อ 5

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนวิจัยเชิงปฏิบัติการ (PAOR) ดังต่อไปนี้

1. ก่อนดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาพฤติกรรมความมีวินัยของนักเรียน ผู้วิจัย ปฐมนิเทศผู้ร่วมวิจัยโดยใช้เอกสารและการอธิบายส่วนนักเรียนผู้วิจัยให้กิจกรรมปฐมนิเทศและการประเมินตนเอง

2. ดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาพฤติกรรมความมีวินัยของนักเรียนตามแผนกิจกรรมที่สร้างขึ้น ขณะดำเนินการพัฒนา ผู้ร่วมวิจัย ซึ่งได้แก่ครูผู้สอนและครูที่ปรึกษา โรงเรียนจะทำการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมด้านความมีวินัยของนักเรียน และเมื่อสิ้นสุดแต่ละวงจรจะให้นักเรียน ครู และผู้ปกครองนักเรียน ได้ประเมินพฤติกรรมของนักเรียน โดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมด้านความมีวินัย พร้อมกับสัมภาษณ์นักเรียน ครู และผู้ปกครองนักเรียน

จากนั้นนำข้อมูลที่ ได้จากการประเมินพฤติกรรมควมมีวินัย การสัมภษณ์และการสังเกตการสะท้อนการปฏิบัติเพื่อปรับปรุงแผนกิจกรรมในวงจรต่อไป ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอน	ข้อมูลที่ ต้องการ	เครื่องมือที่เก็บ ข้อมูล	ผู้รับผิดชอบ	แหล่งข้อมูล	ช่วงเวลา
ขั้นการ วางแผน พัฒนา (Planning)	-ข้อมูลและ แนวทางการ พัฒนา	บันทึกการ ประชุม/ ปฐมนิเทศ	ผู้ร่วมวิจัย	ผู้เข้าร่วม ประชุม	9 พ.ย.53
ขั้นการ ดำเนินการ พัฒนา (Action)	การ ดำเนินงาน ตามกิจกรรม/ โครงการ	-แบบสัมภาษณ์ -แบบสังเกต -แบบประเมิน	ผู้ร่วมวิจัย	-ผู้ร่วมวิจัย -นักเรียน -กิจกรรม/ โครงการ	9 พ.ย. 53- 4 มี.ค.54
ขั้นการ สังเกตการณ์ (Observation)	ผลที่เกิดขึ้น จากการ ดำเนิน กิจกรรม/ โครงการ	-แบบสัมภาษณ์ -แบบสังเกต -แบบประเมิน	-ผู้ร่วมวิจัย -นักเรียน	-กลุ่ม เป้าหมาย -กลุ่มผู้ร่วม วิจัย	9 พ.ย. 53- 4 มี.ค.54
ขั้นการ สะท้อนผล (Reflection)	-วิธีการ พัฒนา -วิเคราะห์ผล การพัฒนา	- บันทึกการ ประชุม	ผู้วิจัย	กลุ่มผู้ร่วม วิจัย	14 มี.ค.54

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากการดำเนินการปฏิบัติการวิจัย โดยรวบรวมจากการสังเกตพฤติกรรมความมีวินัยของนักเรียน จากการสังเกตของครู การประเมินพฤติกรรมของนักเรียน การสัมภาษณ์นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน และครู โดยนำข้อมูลที่ได้นำวิเคราะห์ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ดังนี้

1. ข้อมูลที่ได้จากแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมด้านความมีวินัยของนักเรียนแบบมีโครงสร้าง ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และความเรียง
 2. วิเคราะห์แบบประเมินพฤติกรรมด้านความมีวินัยของนักเรียน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ประเมินพฤติกรรม โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage)
 - ตอนที่ 2 ข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินพฤติกรรมด้านความมีวินัยของนักเรียนผู้วิจัยได้วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และร้อยละ โดยเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (วาโร เฟื่องสวัสดิ์, 2550 : 100)

วินัยมากที่สุด	ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีระดับการแสดงพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยมากที่สุด
วินัยมาก	ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีระดับการแสดงพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยมาก
วินัยปานกลาง	ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีระดับการแสดงพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยปานกลาง
วินัยน้อย	ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีระดับการแสดงพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยน้อย
วินัยน้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีระดับการแสดงพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยน้อยที่สุด

การวิเคราะห์พฤติกรรมของนักเรียนที่ได้ในการพัฒนาด้านความมีวินัยขึ้นจะต้องมีค่าเฉลี่ย (Mean) เมื่อเทียบกับเกณฑ์ตั้งแต่ 4.00 ขึ้นไป

เกณฑ์ในการประเมินพฤติกรรมความมีวินัยของนักเรียนในแต่ละวงจรของการพัฒนาพิจารณาจากเกณฑ์ค่าเฉลี่ยเทียบกับเกณฑ์ตั้งแต่ 4.50 ขึ้นไป

ตอนที่ 3 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ในการพัฒนาพฤติกรรมความมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนบ้านสาวิทธารธรรม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) แล้วนำเสนอในรูปแบบความเรียง

3. วิเคราะห์แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักเรียน ครู และผู้ปกครองนักเรียน เกี่ยวกับพฤติกรรมความมีวินัยของนักเรียนโดยการวิเคราะห์เนื้อหาแล้วนำเสนอในรูปแบบความเรียงเป็นภาพรวม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ร้อยละ (Percentage) (ภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 2546 : 24)

$$\text{สูตร } P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ
f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

1.2 คะแนนเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 79)

$$\text{สูตร } \bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
N แทน จำนวนนักเรียน

1.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร (ลี้วน สายยศ และอังคณา สายยศ.

2538 : 79)

$$\text{สูตร} \quad s = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S	แทน	ความแปรปรวนของคะแนน
	N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY